

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE HL. MĚSTA PRAHY

PRACOVNÍ SKUPINA: MĚKKÉ CÍLE
PRACOVNÍ SKUPINA: RADIKALIZACE

NÁVRH SYSTÉMU KOORDINACE POSTUPU ŠKOLY

- komunikace, monitoring, evidence a přijímání opatření.

Interní pracovní metodika pro pedagogy

- Omezený informační režim

Cíl

Sjednotit postup pedagogů při zachycení bezpečnostně relevantních skutečností, jejich evidenci, předání a následném monitoringu.

Základní pravidlo:

PEDAGOG POZORUJE → ZAZNAMENÁ → PŘEDÁ.

KOORDINAČNÍ TÝM VYHODNOTÍ → REAGUJE → MONITORUJE.

Hodnocení hrozby a volba úrovně reakce se provádí výhradně podle navazující metodiky (dokument 2):

„ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ – SIGNÁLY, DETEKCE, HODNOCENÍ A OKAMŽITÁ REAKCE“

Tento dokument její rozhodovací systém nenahrazuje ani neduplikuje.

1. ZÁKLADNÍ PRINCIPY

1.1 Nesčítat signály

Pedagog nemá vytvářet vlastní skóre rizika ani určovat, že určitý počet znaků znamená konkrétní stupeň rizika.

Důležitá je povaha, intenzita, konkrétnost, vývoj a kontext jednání.

1.2 Rozlišovat

Je nutné rozlišovat:

- konkrétní hrozbu,
- varovné chování,
- rizikové faktory a kontext,
- protektivní faktory.

Jejich vyhodnocení provádí určená odpovědná osoba / koordinační tým podle dokumentu 2.

1.3 Fakta před domněnkami

Pedagog zaznamenává především:

Co žák řekl, udělal, napsal, nakreslil nebo co bylo zjištěno.

Nezaznamenává vlastní diagnózy, domnělé motivy ani předpovědi budoucího jednání.

1.4 Bezprostřední hrozba má přednost

Pokud situace odpovídá okamžité hrozbě podle dokumentu 2, pedagog nečeká na interní vyhodnocení ani pravidelný koordinační režim – obratem kontaktuje tísňovou linku PČR 158!

Postupuje okamžitě podle dokumentu 2 a krizových postupů školy.

2. CO MAJÍ PEDAGOGOVÉ SLEDOVAT

Pedagogové věnují pozornost zejména:

Přímým projevům

- výhrůžkám vůči osobě, skupině nebo škole,
- násilnému jednání,
- výrokům o zabití, útoku nebo pomstě,
- zmínkách o zbrani nebo jejím použití,
- držení či manipulaci s podezřelým předmětem.

Konkrétnosti a možné přípravě

- konkrétnímu cíli,
- konkrétnímu místu nebo času,
- způsobu provedení,
- získávání prostředků,
- nácviku,
- mapování místa,
- seznamům cílů,
- jiným známkám možné přípravy útoku.

Výrazným změnám

- náhlé změně chování,
- prudkému zhoršení emoční regulace,
- výbuchům vzteku,
- výrazné impulzivitě,
- nápadnému stažení či izolaci,
- výrazné změně vztahu k autoritám nebo spolužákům.

Násilnému či výhrůžnému obsahu

- textům, kresbám nebo digitálním výstupům,
- nápadné fixaci na násilí,
- glorifikaci konkrétních násilných činů v relevantním kontextu,
- sdělením spolužáků o výhrůžkách nebo plánování.

Důležité

Tyto projevy nejsou kontrolní list k mechanickému sčítání.

Pedagog je zachytí a předá. Jejich význam se posuzuje podle dokumentu 2.

3. CO SAMO O SOBĚ NENÍ HROZBOU

Samo o sobě není důvodem označit žáka za nebezpečného například:

- izolace,
- frustrace,
- pocit křivdy,
- konflikt,
- šikana nebo zkušenost se šikanou,
- pokles výkonu,
- uzavřenost,
- změna nálady,
- psychické obtíže,
- zájem o násilná témata,
- sociální nebo rodinné problémy.

Mohou představovat kontext, nikoliv automaticky hrozbu.

Nejde o diagnózu ani profil pachatele. Rozhodující je konkrétní chování a jeho vývoj.

4. JAK ZAZNAMENAT PODNĚT

Relevantní skutečnost zaznamenat co nejdříve.

Uvést podle možností:

- datum a čas,
- místo,
- přítomné osoby,
- co přesně se stalo,
- přesné znění významného výroku,
- konkrétní jednání,
- bezprostřední reakci,
- co udělal pedagog,
- komu a kdy byla informace předána.

Rozlišovat zdroj informace

- Vlastní pozorování:

„Pedagog slyšel / viděl...“

- Zprostředkovaná informace:

„Žák A uvedl, že žák B řekl...“

- Ověřená skutečnost:

„Následným ověřením bylo zjištěno...“

Neověřenou informaci nezapisovat jako skutečnost.

Příklad

Nevhodně:

„Žák je nebezpečný a určitě něco plánuje.“

Správně:

„Dne 12. 9. V 10:20 během přestávky žák před spolužáky uvedl: ‚...‘. Výrok slyšeli A a B. Informace byla v 10:25 předána třídnímu učiteli.“

5. CO PEDAGOG NEDĚLÁ

Pedagog:

- neprovádí vlastní bezpečnostní vyhodnocení,
- nesčítá „rizikové znaky“,
- neurčuje diagnózu,
- neurčuje motiv,
- nepředpovídá, co žák udělá,
- nevede vlastní vyšetřování,
- nevyslýchá žáka s cílem zjistit, zda něco plánuje,
- netestuje jeho reakce,
- nekonfrontuje jej před třídou,
- nemoralizuje ani nezesměšňuje,
- nešíří neověřené informace,
- nevytváří vlastní bezpečnostní režim bez koordinace.

Současně platí:

Relevantní skutečnost se nesmí bagatelizovat ani ignorovat.

Pokud si pedagog není jistý, zda je informace významná, předá ji k posouzení. O jejím významu rozhoduje příslušná osoba podle dokumentu 2.

6. BĚŽNÝ KONTAKT S ŽÁKEM

V běžném kontaktu:

- zachovat klid,
- komunikovat věcně,
- dodržovat běžná pravidla a hranice,
- neeskalovat konflikt,
- nevyvolávat zbytečnou konfrontaci.

Pokud vzniká napětí:

Bezpečně ukončit interakci → předat informaci → další postup podle koordinace.

Pedagog nemá nahrazovat odborný rozhovor nebo bezpečnostní vyhodnocení.

7. CO SE PŘEDÁVÁ BEZODKLADNĚ

Bezodkladně se předávají zejména:

- přímé nebo nepřímé výhrůžky,
- výhrůžka vůči konkrétní osobě nebo skupině,
- informace o zbrani nebo podezřelém předmětu,
- informace o možném získávání prostředků k útoku,
- informace o plánování či přípravě násilí,
- konkrétní cíl, místo, čas nebo způsob útoku,
- výroky o zabití, útoku nebo pomstě v relevantním kontextu,
- závažná informace spolužáka o plánování či přípravě násilí,
- náhlá eskalace spojená s obavou ze ztráty kontroly,
- jakákoliv situace vyvolávající bezprostřední obavu o život nebo zdraví.

Pokud jde o okamžitou hrozbu

Nečekat na interní předání.

Postupovat podle dokumentu 2:

OKAMŽITÁ HROZBA → 158 (tísňová linka PČR) → krizový postup školy.

Interní informování vedení a kolegů probíhá souběžně podle možností situace.

8. JAK FUNGUJE KOORDINACE

Škola určí:

- kontaktní osobu,
- případně malý koordinační tým,
- zástupce kontaktní osoby,
- jednotný způsob předávání podnětů,
- místo / systém evidence.

Tok informace

PEDAGOG

↓

KONTAKTNÍ OSOBA / KOORDINAČNÍ TÝM

↓

HODNOCENÍ PODLE DOKUMENTU 2

↓

OPATŘENÍ

↓

MONITORING

↓

NOVÉ VYHODNOCENÍ

Informace nemá zůstat pouze u jednotlivého pedagoga.

9. CENTRALIZOVANÁ EVIDENCE

Evidence má zachytit:

- co se stalo,
- kdy a kde,
- zdroj informace,
- komu byla předána,
- jak byla vyhodnocena,
- jaké opatření bylo přijato,
- kdo je za něj odpovědný,
- jaký byl jeho výsledek.

Evidence tedy není pouze „seznam incidentů“.

Musí umožnit sledovat:

PODNET → HODNOCENÍ → OPATŘENÍ → VÝSLEDEK.

Dokumentace musí být vedena věcně, účelně a pouze v potřebném rozsahu.

10. MONITORING

Monitoring nespočívá v permanentním „sledování žáka“.

Jeho účelem je zjistit, zda:

- se situace mění,
- dochází k eskalaci,
- vznikají nové relevantní skutečnosti,
- přijatá opatření fungují,
- nebo je třeba postup změnit.

Pravidelný režim

Koordinační tým situaci vyhodnocuje podle potřeby, zpravidla nejméně jednou týdně, pokud povaha situace nevyžaduje kratší interval.

Mimořádně

Nový závažný podnět se řeší ihned, nikoliv až při pravidelném vyhodnocení.

Každá významná nová skutečnost může vést k novému posouzení podle dokumentu 2.

11. PŘIJÍMÁNÍ OPATŘENÍ

Opatření se přijímají na základě vyhodnocení podle dokumentu 2.

Pedagog je sám neurčuje, pokud k tomu není vedením výslovně pověřen.

U významnějšího opatření musí být zřejmé:

- co se má udělat,
- kdo to udělá,
- od kdy,
- do kdy / za jakých podmínek,
- kdy bude výsledek ověřen.

Nestačí pouze:

„zvýšit dohled“.

Musí být jasné, kdo, kdy a jak jej zajistí.

12. INFORMOVANOST PEDAGOGŮ

Informace se poskytují podle principu:

MINIMUM NUTNÝCH INFORMACÍ – MAXIMUM JASNÝCH INSTRUKCÍ.

Pedagog, který potřebuje vědět pouze:

- co sledovat,
- jak reagovat,
- komu hlásit,
- nemusí znát kompletní případové informace.

Omezený informační režim není zatajení situace. Je to způsob, jak zabránit:

- neřízenému šíření,
- neověřeným interpretacím,
- stigmatizaci žáka,
- rozpadu jednotného postupu.

Informace ne nesdělují a nekomunikují veřejně, ani nepovolaným osobám (pouze okruhu zúčastněných a v míře nezbytné pro splnění účelu) – jejich únik může nejen ohrozit důvěru, ale i zhoršit bezpečnostní situaci.

13. JEDNODUCHÉ PRAVIDLO PRO PEDAGOGA

VIDÍM / SLYŠÍM NĚCO ZNEPOKOJIVÉHO:

1. Co přesně se stalo?

→ fakta

2. Zaznamenám to.

→ datum, čas, místo, osoby, výrok/jednání

3. Předám to.

→ určený kanál

4. Je někdo bezprostředně ohrožen (byť jen domnělé podezření – lepší falešná pozitivita, než negativita – policie věc posoudí a přijme odpovídající opatření, to je odpovědnost PČR)?

→ 158 (tísňová linka PČR) + krizový postup

5. Není bezprostřední hrozba?

→ další hodnocení podle dokumentu 2

14. SHRNUTÍ PRO PEDAGOGY

SLEDUJTE ZMĚNY, NE DOMNĚNKY!

ZAPISUJTE FAKTA, NE DIAGNÓZY!

NESČÍTEJTE JEN SIGNÁLY – DŮLEŽITÁ JE INTENZITA A INDIVIDUÁLNÍ A SITUAČNÍ KONTEXT!

NEURČUJTE SAMI STUPEŇ RIZIKA!

PŘEDÁVEJTE RELEVANTNÍ INFORMACE URČENÝM KANÁLEM RYCHLE A V PŘÍPADECH NEBEZPEČÍ Z PRODLENÍ I OPERATIVNĚ A OBRATEM!

PŘI BEZPROSTŘEDNÍ HROZBĚ NEČEKEJTE – IHNEDE VOLEJTE NA TÍSŇOVOU LINKU PČR 158 A AKTIVUJTE KRIZOVÝ POSTUP!

V OSTATNÍCH PŘÍPADECH: ZACHYTIT → ZAPSAT → PŘEDAT → VYHODNOTIT PODLE DOKUMENTU 2!

NESDÍLET INFORMACE MIMO OKRUH POVOLANÝCH OSOB A SUBJEKTŮ!

POSTAVENÍ DOKUMENTU

Tento dokument je krátkou pracovní metodikou pro zachycení, evidenci, předávání a monitoring bezpečnostně relevantních skutečností ve škole.

Nenahrazuje rozhodovací matici uvedenou v dokumentu 2:

„ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ – SIGNÁLY, DETEKCE, HODNOCENÍ A OKAMŽITÁ REAKCE“

Oba dokumenty se používají společně:

DOKUMENT 1: ZACHYTIT – ZAPSAT – PŘEDAT – MONITOROVAT

↓

DOKUMENT 2: VYHODNOTIT – ROZHODNOUT – REAGOVAT

↓

DOKUMENT 1: EVIDOVAT – SLEDOVAT VÝVOJ

Jedná se o pracovní návrh a doporučení pro koordinovaný postup školy, nikoliv o závazný nebo univerzálně použitelný postup. Konkrétní podoba a rozsah přijatých opatření vždy vycházejí z individuální situace, podmínek konkrétní školy a rozhodnutí jejího vedení při respektování příslušných právních a bezpečnostních povinností.

Doporučený postup:

- Na incident **reagovat ihned** a nenechat jej bez odezvy.
- Vést **dokumentaci**: čas, místo, průběh, forma, svědci.
- Rozhovor s agresorem vést **odděleně, bez publika**.
- Zapojit školního metodika prevence / výchovného poradce.
- Pokud se objeví extremistický motiv, konzultovat s PČR (odbor extremismu a terorismu): krpa.radikalizace@pcr.cz.

Prevence:

- Práce s třídním klimatem.
- Jasná nulová tolerance k předsudečnému násilí.
- Edukace o právních důsledcích (§ 352–356 TZ).

Vytvořeno ve spolupráci:

- Pracovní skupina Měkké cíle, PČR, KŘP hl. m. Prahy.
- Odbor extremismu a terorismu, PČR, KŘP hl. m. Prahy.